

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10
GROSZY

KRAKOWSKIE
GAZETA CODZIENNA DLA WSZYSTKICH

10
GROSZY

Rok II.

Kraków, Czwartek 21 Stycznia 1932 r.

Nr. 21

Handel i przemysł polski w komisji budżetowej Sejmu

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej rozpatrywany był budżet Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Sprawozdawca, poseł Minkowski (B.B.), scharakteryzował na wstępie położenie gospodarcze i politykę gospodarczą, poczem przeszedł do szczegółowego omówienia pozycji budżetowych. Produkcje przemysłowa, a szczególnie rolną charakteryzuje **spadek wydobywalności**. Metoda monopoli w handlu budzi w referencie **poważne wątpliwości** i dodaje, iż handel nie spełni swej roli rozprowadzenia towaru, jeżeli ugarnię się pod ciężarami utraci swą elastyczność i żywotność. Mówca broni idei kartelizacji, bo widzi w niej rękojmię przetrwania i umożliwienie **walki z konkurencją zagraniczną**. Walka konkurencyjna między krajami staje się twardą, ale musimy pilnie baczyć, by nasz bilans handlowy pozostał czynny, gdyż oznacza to **nienaruszalność waluty**. Mówca wywodzi dalej, że aby utrzymać zdolność konkurencyjną naszego wywozu, wobec spadku walut w krajach eksportowych, należy dążyć do potaniaenia kosztów wytwarzania. Trzeba zmniejszyć płace i obciążenia społeczne. Wypowiada się dalej przeciw **monopolistycznym tendencjom**, jak np. próbie tworzenia monopolu **spawalnictwa** w południowych.

Z kolei p. Minkowski przeszedł do omówienia szczegółowych pozycji budżetowych. W obszerniej dyskusji podniósł między innymi poseł Rymer (Klub Narodowy) przesłanki państwowej. Wskazał też, że dooping węgiel i cukru jest na dłuższą metę absurdem; że z eksportu cukru uzyskaliśmy w r. ubiegłym 80 milionów zł. w obecnej walucie, a dopłata do tego eksportu wynosiła co najmniej drugie tyle. Natomiast popieranie produkcji hodowlanych jest bardziej dochodowe. Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu Sejmu kluby opozycyjne zgłosiły wnioski o wotum nieufności dla Rządu. Wniosek uważa się za sędziwy. Niedziatkowski.

P. Lieberman wycofał skargę Zw. Legionistów

P. H. Lieberman, poseł z PPS, wystąpił do sądu ze skargą przeciwko Zarządowi Związku Legionistów o to, że postawiono go poza gronem ludzi honoru, gdyż nie zażądał satysfakcji honorowej, będąc ciężko znieważonym przez ministra sprawiedliwości p. Cara. W pierwszej instancji Zarząd Związku Legionistów uniewinnił go, a to dlatego, że ogłoszona w prasie deklaracja Związku nie wykraczała poza ramy protokołu jednostronnego, sporządzonego przez zastępców honorowych min. Cara — generała Krzemieńskiego i adw. Bzepeckiego. Wczoraj sprawa miała być rozstrzygnięta przez sąd apelacyjny. Dowiadujemy się w ostatecznej chwili, że p. Lieberman wycofał do sądu list, zawiadamiający o wycofaniu skargi apelacyjnej.

309.238 bezrobotnych

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczyba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 16 h. m. wynosi 309.238 osób. W porównaniu ze stanem z ubiegłego tygodnia, bezrobocie wykazuje wzrost o 9.149 osób.

Zbrodniacza akcja komunistów sieje zniszczenie i nieci ogień w Hiszpanji

W Hiszpanji znów rozpalili się rozruchy, **wzniesiane przez komunistów**, a skierowane przede wszystkim przeciw duchowieństwu. Onegdaj miały miejsce **groźne zajścia** w Bilbao i w kilku miasteczkach prowincji Walencja. Według telegraficznych wiadomości, rozruchy w Bilbao wywołał jakiś monarchista, były oficer, który wdarł się na wiec komunistyczny i **strzałami z rewolweru**

rozpędził zgromadzonych. Komunistyci rzucili się w pogoń za monarchistą, który ukrył się w kościele. **Wzburzony tłum** podpalił kościół i nie pozwolił gasić ognia, tak, że kościół spłonął doszczętnie. Policja **salwami rozpędziła** tłum, zabijając cztery osoby, i wiele raniąc. Na wieść o rozruchach w Bilbao w trzech innych miejscowościach również **podpalono kościoły**,

w innych usiłovali komuniści zaatakować klasztory, nad którymi ochronę roztoczyła policja. **Komuniści w Lagnuto** (prowincja Walencja) **zniszczyli wszystkie linje telefoniczne** i telegraficzne. **W dalszym ciągu szerzy się strajk**, na tle którego również dochodzi do poważnych zajść z władzami bezpieczeństwa. Strajk obejmuje coraz nowe grupy robotników.

Na ulicach miast niemieckich czyha śmierć z rąk hitlerowców

Z dnia na dzień rośnie lista krwawych ofiar nacjonalistów niemieckich — hitlerowców. Wczoraj pod Berlinem w walce z komunistami hitlerowcy zabili dwie osoby, siedem poranili.

Jednym z zabitych jest 60-letni artysta - malarz; został on ugodzony sztyletem w serce. W Królewcu, banda, złożona z 40 hitlerowców, napadła w noc na liczniejsze towarzystwo,

w którym znajdowało się małżeństwo Abkiewiczów, polscy obywatele. Całe towarzystwo, liczące parę osób, zostało poranione.

Niszczycielski orkan nad Irlandją

DUBLIN (PAT). — Nad całą Irlandją sroży się nienotowana od lat wichura, powodująca nie zwykle wzburzony stan morza dookoła wyspy. Wielkie parowce, z trudem torują sobie drogę

poprzez olbrzymie fale. Kilka drobniejszych statków uległo rozbiciu. Wewnątrz kraju spadły ulewne deszcze, powodując wylew rzek, miejscami przeciągają burze gradowe i śnieżne.

Mnóstwo drzew zostało wyrwanych z korzeniami. W jednym z hrabstw zachodnich kościół parafialny znalazł się cały pod wodą.

Okropny czyn zrozpaczonej

Za zabójstwo brata-uwodziciela sąd skazał ją na rok twierdzy

23-LETNIA ZABÓJCZYNI
Dzieje miłości i grzechu wypełniły po brzegi salę rozpraw sądowych podczas procesu 23-letniej zabójczynie, Genowej Godeckiej. Młoda kobieta zabiła, jednym celnym wystrzałem na ręczonożę, Józefa Reszkę. **ZNAJOMOŚĆ W FABRYCE**
Oboje mieszkali w Rembertowie pod Warszawą. Poznali się w fabryce, w której razem pracowali. Narzeczonymi byli przez cały rok. Zgodnie postanowili, że pobiorą się na Boże Narodzenie. **NIE SPIESZYŁ MU SIĘ DO ŚLUBU**
Aliści wskutek uskarżenia się Reszki na brak pieniędzy, termin ślubu przełożony został na dzień św. Józefa, a następnie z kolei na Wielkanoc.

Sytuacja była taka, że nie wypadło nic innego, tylko popełnić samobójstwo. Zwierzyła się z tem Reszce. Bezlitosny narzeczony, zamiast uspokoić dziewczynę, dał jej swój rewolwer ze słowami: — Chcesz sobie w łeb palnąć? Masz tu broń. **NATURA BRUTALA**
Dziewczyna wzięła rewolwer, gdyż obawiała się, że ją może za bić, tyle złego widziała w jego oczach. Od owej rozmowy rzeczywistość zmienił się, nie kryjąc się zupełnie ze swą dziką stroną usposobienia. Bił narzeczoną i otwarcie przyznawał, że ani myśli się z nią ożenić. Przejmował ją przytem obraźliwymi, hanbiącymi słowami. **POD GROZĄ SZYDERSTW**
Spotkali się kiedyś. Ona już miała figurę widocznie zdeformowaną. Prosiła o pieniądze na wyjazd do Warszawy, by szukać jakiejś pracy. Zajęcie w fabryce musiało porzucić, obawiając się szykan koleżanek i szyderstw. Reszka odmówił ostro. Wskazywała mu na swój stan. Odkrzyknął: — Ja cię wyleczę!

„MIAŁ MNIE ZABIĆ...”
Bronił Godecką przed sądem adwokat Nikodem Goldsztein. Sąd częściowo zarządził zamknięcie drzwi przed publicznością, na czas wyjaśnień oskarżonej. — Miał on mnie zabić, a sam hulać po świecie, to lepiej, jak jego niema. Dziecko jego chowam troskliwie i pilnuję, jak oka w głowie. **WIELKA KRZYWDA**
Na rozprawę powołano kilka młodych dziewcząt, koleżanki podsądnej, które w nieprzychylny sposób wyrażały się o zabitym. Jednogłośnie wszyscy mówili o wielkiej krzywdzie Godeckiej. Po dłuższej naradzie sąd skazał nieszczęśliwą kobietę na 1 rok twierdzy.

Reszka przeciągając w nieskończoność sprawę ożenku nieskończoność sprawę ożenku nie zrezygnował bynajmniej z bliższego pożycia z narzeczoną, uspakajając jej skrupuły, że przecież i tak pozostanie jego żoną. Gdy raz zdobył powolność, korzystał i nadal. **BEZLITOSNY NARZECZONY**
Zwlekając ze ślubem wywołał to u Godeckiej nastrój przygnębienia. Zaszła w ciążę, była bezradna, nie wiedziała co począć.

CHCIAŁ JA KOPNAĆ, WIEC STRZELIŁA
Po tych słowach, usiłował

SKRÓTY

Były minister spraw zagranicznych Francji, Briand, złożył wczoraj pożegnalną wizytę prezydentowi Republiki. Rozmowa trwała kwadrans i miała przebieg bardzo serdeczny. —o:—
Rozruchy w Bilbao (Hiszpanja), które się rozpoczęły w niedzielę trwały do wczorajszego rana. Tłum napał na redakcję dzienników katolickich oraz usiłował podpalić klasztory. Podczas strzelaniny kilka osób zostało zabitych oraz wiele rannych. —o:—
W Parrot (Stan Virginia. Stany Zjednoczone) w kopalni antracytu należącej do towarzystwa „Pulaski”, miała miejsce eksplozja, naskutek której 6-ciu górników poniosło śmierć.

Głód!

HELINGFORS, (PAT). — Prasa donosi o klęsce głodowej w północnych częściach Finlandji. W wielu gminach połowa ludności utrzymuje się z zasiłków gminnych. Pożywienie ludności stanowi chleb z kory brzozywej.

Łódź oczekuje końca strajku tramwajarzy

ŁÓDŹ, (tel. wł.).
W dniu wczorajszym tramwaje w Łodzi w dalszym ciągu były nieczynne. Strajk ma przebieg zupełnie spokojny. W godzinach przedpołudniowych w lokalu Związku Tramwajarzy odbyły się narady Głównej Komisji Strajkowej. Na wieczór zapowiadane zostało posiedzenie, które rozpatrzy odpowiedź dyrekcji na wysunięte postulaty pracowników. Nie jest wykluczone, że strajk zostanie zakończony w myśl oczekiwań tramwajarzy. Z samego rana do Łodzi przyjechały dwie taksówki warszawskie, które rozpoczęły kursować na głównej śródmiejskiej trasie między Wodnym a Górnym Rymkiem. Dorożki zabierały ze sobą po 5-ciu pasażerów, licząc za przejazd po 50 groszy. Konkurencja warszawiaków nie wsmak poszła łódzkim azerom, którzy od dwóch dni zażywają lepszych czasów. Taksówkij warszawskie musiały więc zaraz powrócić do stolicy.

5 oficerów przed sądem oskarżonych o nadużycia

POZNAŃ, (PAT). — W Poznaniu przed Sądem Okręgowym Wojskowym zakończył się proces karny przeciwko kilku oficerom oskarżonym o nadużycia przy licytacjach koni wojskowych. Na ławie oskarżonych zasiadli: por. Łoziński, por. Rożnowski, rotm. Kapuściński, rotm. Łabędzki i mjr. Meissner. Po przesłuchaniu przeszedł 100 świadków, Sąd ogłosił wczoraj w południe wyrok, skazujący głównego oskarżonego por. Łozińskiego na 3 lata więzienia, wydalenie z wojska i grzywnę 8000 zł. por. Rożnowskiemu wymierzył Sąd karę 6 miesięcy więzienia i wydalenie z wojska. Pozostali oficerowie zostali uznani winnymi przekroczeń dyscyplinarnych i skazani: rtm. Kapuściński na 3 tygodnie aresztu, a rtm. Łabędzki i mjr. Meissner na 1 tydzień aresztu.

GIEŁDA

Obroty mniej, niż średnie. Tendencja niejednolita. Urzędowy kurs dolara wynosi Dolar 8.41

Hrabskie rzeczy u kamerdynera Tłumaczył się, że otrzymał je w podarunku od hrabiny

Na ławie oskarżonych zasiadł wczoraj młody, przystojny mąż czyżna o rumianej, pociągającej twarzy.

To Kacper Kulikowski, były kamerdynier w pałacu hrabiego Adama Zamoyskiego przy ulicy Foksal 2. Ex-kamerdynier cieszył się ponoć ogólną sympatią gości oraz samych hrabiościwa.

Akt oskarżenia zarzucał Kulikowskiemu, że w biały dzień zjechał wozem ciężarowym pod pałac, naładował sobie całą furę mebli, różne szafy, komody, krzesła, fotele, firanki, bieliznę stołową, obrazy — jednym słowem kompletne umeblowanie do dwóch pokoi.

Kamerdynierowi Kulikowskiemu nikt nie robił przeszkód w wywożeniu tych mebli, boć powszechnie wiadomo, że kamerdynier zajmuje najwyższe stanowisko w hierarchji służby pałacowej, jest powiernikiem hrabiościwa i dla niższej służby, je-

go stanowisko jest nieosiągalnym marzeniem.

Nikt więc nie sprawdzał, czemu Kulikowski wywozi meble i kto mu na to pozwolił. Dopiero, gdy hrabia Zamoyski powrócił do kraju z zagranicy, sprawa wydała się.

Meble odebrano natychmiast. Kulikowski tłumaczył się, że meble podarowała mu zmarła przed dwoma laty hrabina Zamoyska. Mimo to sprawa znalazła się w sądzie, lecz wobec wyjazdu hrabiego zagranicę, odbędzie się innym razem.

DANIEL BACHRACH.

Śladami przestępców

Sensacyjne pamiętniki b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego „0 krok od hańby“

— Teraz będziemy musieli roztoczyć ścisłą obserwację nad bratem zamordowanego i doktorem Brandlem, by ustalić, czy komunikują się ze sobą i jak się zachowują — odezwał się do komisarza Ulricha.

Już od samego rana następnego dnia obaj znaleźli się pod opieką agentów skrzydła agentów policji kryminalnej. Wobec tego, że agenci policji z Opola mogli im być znani, z polecenia prokuratora delegowano do Opola agentów z Wrocławia. Ja sam narazie pozostałem w cieniu i nie pokazywałem się nigdzie.

Z raportów agentów - obserwatorów wynikało, że obaj obserwowani są silnie zaniepokojeni i spotykają się codziennie w kawiarni, gdzie prowadzą bardzo ożywione rozmowy. Oczywiście agent nie mógł podsłuchać ich rozmowy, obawiał się bowiem zająć miejsce zbyt blisko ich stolika.

Minęło kilka dni, gdy do sędziego śledczego zgłosiła się panna von M., prosząc o pozwolenie wyjazdu na dwa tygodnie do sanatorium. Zaskoczony jej prośbą, sędzia polecił jej przyjść następnego dnia po od powiedź. W międzyczasie skomunikował się ze mną i komisarzem Ulrichem i opowiedział nam o jej prośbie.

— Niech pan sędzia udzieli jej pozwolenia, a ja wraz z dwoma agentami pojedziemy za nią.

— Ale uważajcie panowie, by wam nie umknęła — odezwał się sędzia.

— Może pan sędzia być za-

Brzeziny miasto krawców

Wśród tysięcznej rzeszy chałupników
500 warsztatów krawieckich. — Połowa ludności żyje z igły. — Robota garnituru za 4 złote. — Frak na jedwabiu. — Dla muryznychów.

III

(Od naszego specjalnego korespondenta).

Mój towarzyszu, jak się okazuje, świetnie zna panujące w Brzezinach stosunki. Po drodze opowiada mi o życiu miasta. Dowiaduję się od niego, że liczba warsztatów krawieckich w Brzezinach wynosi aż 500. Z tego około 200 jest w ręku chrześcijan, około 300 — Żydów.

W tych warsztatach pracują zazwyczaj wszyscy członkowie rodziny, nie wyłączając najdro-

niejszych dzieci, każdy w swojej specjalności. Razem z czeladnikami, terminatorami i członkami mi rodzin — warsztaty krawieckie w Brzezinach zatrudniają z górą 4000 osób.

Około 3000 osób zatrudnionych jest przy warsztatach krawieckich pośrednio w charakterze drobnych dostawców, robotników, transportowych i t. d.

7000 osób, a więc z górą połowa ludności zamieszkałej w Brzezinach, nie wyłączając nieltnich, żyje więc z igły.

Każdy warsztat krawiecki ma swoją ścisłą specjalność i pod względem wykonywanych zadań i pod względem pobieranych płac. A więc oddzielne są warsztaty kamizelczarskie, spodniarskie, marynarskie, paltotowe.

Poza tem dzielą się na trzy klasy, zależnie od „honorarium“.

Wykonanie najtańsze całego garnituru wynosi 4 złote. Dosłownie cztery złote! Oczywiście do tego używa się najtańszych materiałów, tak, że garnitur najtańszy wypada w Brzezinach 17 — 18 złotych. Te cztery złote dzielą między sobą trzy warsztaty, — przyczem uszycie marynarki kosztuje 2 złote; spodni 1.25 zł., a kamizelki 75 groszy.

Druga klasa bierze za wykonanie garnituru przeciętnie 12 — 15 złotych, wreszcie najdroższa 30 — 40 złotych.

Tylko niska część warsztatów szyje z własnego materiału. Większość warsztatów — to typowo chałupnicze, wykonywane tylko pracę, a posługujące się materiałem przedsiębiorcy.

Roczna zdolność produkcyjna Brzezin sięga zawrotnej cyfry 20 milionów ubrań męskich. Na tym mniej więcej poziomie trzymała się produkcja przed wojną. Wtedy Brzeziny dostarczały milionów ubrań męskich Rosji, Chinom i Japonji. Po wojnie te rynki przepadły i Brzeziny znalazły się w krytycznej sytuacji.

Obecnie Brzeziny pracują też na wywóz. Głównym odbiorcą jest Anglja, która sprzedaje towar z Brzezin dla swoich kolonii w Afryce. Produkcja Brzezin przeznaczona jest więc przede wszystkim dla czarnych elefantów. Kraj bierze tylko małą część produkcji miasta krawców.

W trakcie rozmowy wchodzi mi do magazynu ubrań, czekających na transport zagranicę.

Jest to olbrzymia hala, gdzie leżą całe góry spodni, kamizelki i marynarek. Większość jasnych kolorów, bo towar przeczony jest dla upalnej Afryki. W jednym kącie znajduje się skład smokingów i nawet... fraków. Oto frak za 90 złotych! Na kilka wesel na pewno starczy. Oglądam dokładniej taki frak. Okazuje się, że jest na jedwabiu, a jakże! Coprawda metr takiego jedwabiu kosztuje najwyżej 2 złote.

Garnitur za 25 złotych przedstawiła się całkiem niezłe. Pociągnęłam za rękaw — trzyma się. Ziapałem za guzik, też nie odleciał od razu. Czego więc można jeszcze wymagać za takie pieniądze?...

Ryszard Ross.

Wesoły Kącik

SENNIK EGIPSKI

Wpadł mi w ręce sennik egipsko - arabski.

Bardzo dobra książka. Tylko trzeba z niej umiejętnie korzystać.

Naprzykład sennik głosi, że jeżeli komuś przyśni się robactwo, to się na pewno zбогaci.

Droga do bogactwa otwarta. Przez dwa dni bez przerwy myślałem o robactwie, aż mi się wreszcie przyśniło.

I teraz pełen nadziei czekam na bogactwo.

Dla informacji czytelników przytaczam z sennika niektóre sny i ich znaczenie:

Brama — ożenisz się z kobietą dobrze zbudowaną.

Mops — ożenisz się bogatym.

Raj — wcale się nie ożenisz.

Welon ślubny — grozi ci wypadek kolejowy, samochodowy lub inne nieszczęście.

Łóżko — pomnożenie rodziny.

Nos duży — powodzenie u kobiet.

Doić — czeka cię znajomość z bogatym starszym panem (lub panią).

Plec — zrobisz karierę.

Głowa — umrzesz z głodu.

Krew z nosa — dobrze ci pójdą interesy.

Warjat — zwrócą ci dług.

Mordobicie — szczęśliwe po życie małżeńskie.

Pogrzeb — spadek, radość w rodzinie.

Świnia — będziesz miał gości (takie znaczenie tego snu tłumaczy się starem przysłowiem: świnia i gość nigdy nie ma dość).

Śwędzenie — włożysz czystą koszulę.

Kąpiel — zdarzy ci się coś, co ci się już od wielu lat nie zdarzyło.

Przygodna znajoma — będziesz u doktora.

Doktor — umrzesz młodo.

Obdzieranie ze skóry — odziedzisz modną kawiarnię.

Morska choroba — pojedziesz... tramwajem na wódkę.

Więzienie — czeka cię paroletni wypoczynek.

Napoleon Sadek.

Kupon

Bezplatna pomoc prawna

Poddani króla Kw.eka

Rondle pobielaci
Garnki drutowaci
— Tak to poddani króla zlachetnego, wchodząc do każdego podwórza — (niecierpię woli, tak zwanego stróża) — wolają.
— I dają
Im zarobić zaoczne gospodyńce, wiedząc, że u Cygana rondledek nie zginie.
Bowiemy król Kwiek jest bardzo surowy.
wzecz poddanemu do głowy nie lezie myśl zdrożna.
— Na raz tylko sztuczka — a więc kraść nie można! Servus.

„ATLANTIC“ Chmielnia 33 p. 5,15, 7,15, 9,15
Największy film sezonu

STEROWIEC L. A. 3

W rolach głównych: JACK HOLT
FAY WRAY
RALPH GRAVES
Dla młodzieży dozwolone

„Majestic“ N. Świat 43, p. 4, 6, 8, 10.

BEZIMIENNI BOHATEROWIE

W rolach głównych
A. Brodzisz, E. Eodo, St. Jaracz.
Passe partout i bilety bezpłatne nieważne.
Ceny dla młodzieży zniżone

„Virtuti Militari“

Premjera w teatrze polskim

K. A. Czyżowski postanowił sobie w sztuce teatralnej zobrazować okres zmartwychwstania Polski. Niewątpliwie to wspaniałe uosobienie naszej Ojczyzny i pragnienie odzyskania niepodległości umartwienie naszych ojców i dla nas, pobudzane płomiennym zewem wieszczów narodowych — zaśpiewuje nietylko na pióro dzieło, ale i na uplastycznienie teatralne. Trzeba wskazać na to artystę - geniusza, by dorosił swym talentem do potęgi tego wiekopomnego Czyna. Czyżowski zaś jest więcej działającym żołnierzem, niż poetą, więcej szczerem i zapalonym ideowcem, niż — autorem dramatycznym. Bucha szlachetnym patosem, płonie gorącym umiłowaniam Ojczyzny, ma w so-

bie kipiący lawą patriotyzmu wulkan dobrych chęci, ale cóż, kiedy do objęcia umyślnym twórczym tak olśniewającej byskawicy dziejowej potrzebaby geniusza na miarę... Wyspiańskiego a taki nie rodzi się z dnia na dzień.

A jednak już sama treść budziła odruchy — tak nam wszystkim drogą, że przyjmowano sztukę burza oklasków po każdym akcie. Niemala część ich przypadła w udziale dyrekcji teatru Polskiego, która sztukę wystawiła z wielkim piętnem, a także z komitetu zespołowi z Maszyńskim, Dominiakiem, Węzlerką i Tarnowiecówną (nareszcie wydobytą z ukrycia) na czołe.

H. L.

Dalszy ciąg nastąpi.

NA BEZDROŻACH MIŁOŚCI

Osnuły na prawdziwym zdarzeniu dramaty ze sfer arystokracji

Na ganku była Maciejowa, która spytała:
— Kto tam?
— Ja.
— A młodzi panowie?
— Jaki? Więc pana Jana niema?
— Nie. Niema. Ani pana Jana, ani pana Piotra. Zachwiał się i chwycił za słup ganku. Zrobił jeszcze krok i oparł się o mur, aby nie upaść. A potem, jakby dusząc się, targał na sobie w strzępy kołnierzyk. Stara Maciejowa, prze rażona, zapytała:
— O, Jezusie, co się dzieje?
Nie mógł nic odpowiedzieć, bo czuł się, jakby mu kto gardło ścisnął żelaznymi kleszczami. Z największym wysiłkiem chwytając oddech, natęzał słuch. Dolatywał pobliski już szmer kół wozu chłopkiego. Wreszcie umilkł. Widocznie wóz zjechał.
Wreszcie udało się Roliczowi szepnąć:
— Przygotuj łózko pana Piotra... I... dwie świece...
Widząc, że stara piastunka przeżegnała się trwożnie, dodał:
— Tak. Pan Piotr już nie żyje. Biedna, biedna moja córka...
Spojrzył w aleję parkową i ujrzał tam posuwający się zwolna mały kondukt żałobny...

Gdy wreszcie ciało Piotra spoczęło na łożu śmierci między dwiema gromnicami, Marja zawołała:
— A teraz proszę mnie zostawić z nim samą! Chcę być sama, sama jedna z nim!...
Wszyscy wyszli. Zamknęła drzwi na klucz. I już żaden szmer nie dolatywał potem z tego pokoju, w którym życie i śmierć złączyły się w grobowej ciszy...
Mężczyźni zeszli zpowrotem na dół. Rolicz rzekł:
— Wracam szukać Jasia.
— Pójdę z tobą — odparł Turski.
— A czy nie uważasz, że przedewszystkiem należało by zawiadomić policję?
— Oczywiście.
Uprosił wieszniaka, aby się tem zajął, udając się do pobliskiego miasteczka z listem Rolicza, zawiadomiącym władze o tem, co się stało. Sami zaś znów wkroczyli w głąb lasu.
Długo godziny błądzili po nim, krążąc wytrwale dookoła miejsca, gdzie znaleźli podejrzaną ślad. Nad ranem byli doszczętnie wyczerpani moralnie i fizycznie. Chłód poranny ziębł ich przejmująco, lecz nie zważali na to, nie ustając w szukaniu. Wresz-

cie dzień budził się ze snu, przedzierając się przez gąszcz leśny i przeglądając się w kroplach rosy.

Spojrzeni teraz dopiero po sobie. Wyglądali okropnie. Wymizerowani, bladzi, zabłoceni, podrapani... Rolicz szepnął:

— Nic i nic! Trudno! Szukajmy dalej...
— Jesteś okropnie zmęczony...
— Tak, ale mniejsza o to.

— Nie mniejsza. Gdybyś mnie posłuchał, wróciłbyś do domu i odpoczął choć trochę.

— Nie, nie, nie. Wrócę do domu, dopiero, gdy odnajdę Jasia. Ale ty idź, prześpij się.

— O, nie. Nie opuszczę cię ani na chwilę. W takim stanie — nigdy!
I znów szukali daremnie.

Dopiero około południa, gdy Rolicz już dosłownie padał ze zmęczenia, doktorowi udało się sklonić go, aby wrócił do domu.

— Wypoczniesz zaledwie parę godzin, a potem znów udamy się razem na poszukiwania.

Gdy wreszcie byli w domu, doktor zapytał Maciejową, czy Marja opuszczała pokój.

— Nie.
— Ale musi przecież coś zjeść. Może jej posłać filiżankę buljonu, albo choćby trochę mleka.

— Już próbowałam.
— I co?
— Powiedziała tylko: „Nie jestem głodna”.

A miała przytem tyle rozpacz w głosie, że nie należałoby tylko wybuchać płaczem, jak chyba jeszcze nigdy w życiu...

Niemal przemocą zdołał Turski skłonić Rolicza, aby coś przelknął i położył się spać. Sam postanowił zdrzemnąć się na fotelu.

Ale już o czwartej zeszli się znowu. Rolicz rzekł:
— Ani na chwilę oka nie zmrzyłem. Nie mogłem. Zajrzałem na chwilę do Marysi. Chciałem jej coś rzec, ale widząc ją w tak nienaturalnym celu, nie powiedziałem. Nie miałem siły...

— Zato ja miałem...
— Jaki, byłeś u niej?

— Tak. Rzeczywiście wyglądał, jak nie z tego świata. Póki żył, nie widziałem jeszcze rozpacz, tak szarpającej serce. Co najgorsze, że jak ją ujrzałem, wczaj jeszcze nie uroniła ani jednej łzy. To bardzo niebezpieczny objaw. Takie bóle bez łez są najstraszliwsze i najgroźniejsze. Już nie pamiętam, co jej mówiłem. Cóż znaczą słowa w takiej chwili? O tyle wkońcu oprzytomniała, że szepnęła:
— Biedny mój Jas... Biedny ojciec...

A więc pamiętała jeszcze o was obu. potem pro-

siła, aby ją znów zostawić samą, mówiąc głosem tak smętnym, że aż mi się serce krajało.

— Już mi tak niewiele czasu pozostało patrząc na mojego Piotrusia...

Wyszedłem...

Znów wyruszyli na poszukiwania. Zbliżali się do furtki, gdy nagle otworzyła się szybko i jakby radośnie.

I oto ujrżeli Renię, promieniającą wiośnią młodą i radością życia. Wesoła uśmiechnięta witała się, wołając:

— A oto i ja!...

— Dokąd to panienezka tak śpieszy? — zapytał doktor.

— Jaki dokąd? Do Jasia biegnę, żeby mu dać straszną burę, okropną, przeraźliwą!...

Śmiejąc się jeszcze głośnie, szczebiotała bez troski:

— Strasznie się na niego gniewam i wzywam was, panowie, na sąd nad tym niegodziwcem. Proszę sobie wyobrazić, że już czwarta, a on jeszcze dziś nie był u mnie! Niech mi pan nie przerywa, panie doktorze, żadna obrona go nie usprawiedliwi. Pan wie przecież, że co ranka bywa u mnie w Bukowie. Zawsze czekam na niego przy furtce, a czasem chowam się w krzakach i wpadam na niego zniecka. A gdy widzę, jak śpieszy się, jak biegnie szybko, myślę sobie, że fruwa ku mnie na skrzydłach miłości. Wybiegam więc ku niemu i rzucam mu się na szyję...

Przestała się śmiać, ale jeszcze uśmiechała się na wspomnienie o swych narzeczeńskich „kawalach”. A potem zrobiła rozkosznie zagniewaną minkę, mówiąc dalej:

— I proszę sobie wyobrazić, że dziś czekam do tej chwili napróżno. Myślałam, że jeżeli rano go nie było, to przynajmniej po obiedzie przyjdzie i będzie błagał o przebaczenie. Miałam chyba prawo, czy nie? Ale zawiodłam się srodze. Nie przyszedł i oto składam na niego skargę uroczystą, zwiastując przed panem, który masz być wkrótce moim ojcem. Pomyślałam sobie, że takie oburzające zachowanie się zasługuje na surową nagane i przykładowe ukaranie. W tym celu właśnie tu przybywam... i...

Ale w miarę, jak spoglądała na Rolicza i Turskiego, dostrzegła, że ich oblicza są groźnie zaszponione. Ogarnęła ją najpierw zdumienie, a potem niespokojne pytanie błysnęło w jej jasnych oczach. To też urwała nagle i dopiero po chwili milczenia zapytała:

— Co się tu dzieje? Dlaczego panowie milczą?

Dalszy ciąg nastąpi.

SZUMOWINY WARSZAWY

Opowieść o niezwykłych, a prawdziwych wydarzeniach z życia stolicy

— O to już my się postaramy, aby przyszli. Musimy raz wreszcie z nimi skończyć.

— Róbcie, jak chcecie, — rzekł Mardek wywadowcom.

— A więc wyruszymy w drogę. Na szosie w nocy najłatwiej im będzie napaść.

Mardek usłuchał. Wracając ze stajni, powiedział, że jakby mu się wymknęła z pod koni jakaś kobieta...

Ponieważ tym razem koniom było ciężiej ze względu na obecność Pimulskiego i Bonackiego w wozie Mardek wyszedł, trzymając lejce, kroczył obok wozu po szosie.

Jakiś czas wszystko było spokojnie. Mardek chciał wejść na kozioł, gdy nagle konie jakby czegoś się przestraszyły. Stały dęba, wyrwały Mardkowi lejce i poniosły w szalonym pędzie, wlokąc wóz za sobą.

Mardek stracił równowagę i przewrócił się. Gdy się podniósł, konie z wozem już były daleko, mknąc w jakimś dziwnym, niepojętym szale.

Nie tracąc ani chwili, Mardek pobiegł pędem usiłując dogonić swój wóz.

Tymczasem wszyscy pasażerowie się obudzili. Pulcherja uspakajała dzieci.

Pimulski i Bonacki, straszliwie przerażeni, nie tracili wszakże przytomności.

Przez przednie okienko przekonali się, że Mardka już niema na kozle. Nie wiedzieli, co się z nim stać mogło. Lejce wlokły się po ziemi, konie pędziły ciągle jak czalone. Niebezpieczeństwo było ogromne.

Agenci spojrzeli po sobie. Pimulski odezwał się: Nie pomyśleliśmy o tem. Przecież mogli coś zastryknąć koniom, aby poniosły. Taki „doping”, jak koniom wyścigowym.

— Możeby wyskoczyć?

— Nie wolno nam zostawić dzieci.

Wtem, pomimo hałasu i łoskotu pędzącego wozu, doleciał ich uszu najwyraźniej warkot motoru samochodowego i ryk sygnału. Wnet zamigotały światła samochodu, jak para oslepiających oczu pędzącego smoka. Bonacki rzekł:

— To oni! Spojrzcie wszystko wykombinowali!

Sygnały samochodowe jeszcze bardziej przestraszyły oszalałe konie. Znowu mknęły pryskając pianą z rozwartych dysków.

Tymczasem samochód już dopędził wóz i jechał za nim, nieustannie rycząc syreną, co jeszcze okrutniej trwożyło rozszalałe konie.

Wewnątrz wozu panowała ciemność niemal zupełna. Zgaszono lampę, aby uniknąć pożaru. Niekiedy wóz pochylał się, mknąc tylko na dwóch lewych kołach, aby wnet potem przechylić się znów na sa-

me tylko prawe koła.

Wnuczek i Polcia, truchlejąc, tuliły się do Pulcherji i lkały z cicha. Najbardziej trwożyła ich nieobecność Mardka.

— Póki szosa biegnie prosto, niema obawy — rzekł Pimulski.

— Ale na pierwszym zakręcie wywalimy się niechybnie — dodał Bonacki.

— Wpadniemy do rowu.

— Albo do rzeki.

— Możeby zabić konie? Nie widzę innej rady.

— Wtedy wywrócenie się jest nieuniknione.

— A ja jednak radzę tak zrobić. Zabić nie należy, ale postrzelić. Naprzykład w uda. Ale oba konie naraz. Celuj w lewego, ja w prawego.

Rozległy się dwa jednoczesne strzały. Przewidywania się spełniły. Pod wpływem nagłego bólu, konie, pragnąc się wyzwolić z krępującej je uprzęży, szarpnęły się silnie, i ostatnim wysiłkiem rzuciły się w bok, natrafiając na przydrożną kupę kamieni.

Wóz padł na bok, wałąc się ciężko na brzeg szosy o niecały metr od rzeki, roztrzaskując się na drzazgi z łoskotem łamiącego się drzewa, szczękiem wzbitych szyb i poguchotanych naczyń kuchennych.

Wewnątrz wozu się jęk, poczem nagle zapana-

Dalszy ciąg nastąpi.

KRONIKA KRAKOWA

Ruskie święto Jordanu.

Uwaga!

Numer telefonu

naszej redakcji, admin. i drukarni
został zmieniony

na **173-02**

o czym zawiadamiamy niniejszym
naszych Szanownych Czytelników

REDAKCJA.

Wczoraj w południe, jako w dzień ruskiego święta Jordanu, odbyła się w rynku krakowskim podniosła uroczystość święcenia wody. Po odprawieniu w cerkwi św. Norberta przy ul. Wiślniej nabożeństwa, wyruszyła na rynek procesja bractwa z chorągwiami prowadzona przez proboszcza cerkwi ks. kan. Uruskiego w otoczeniu kleru.

Procesja przeszła przez ul. Wiślną do ołtarza polowego w Rynku ustawionego na podwyższeniu od strony Sukiennic.

Koło ołtarza stanęli przedstawiciele władz rządowych, miejskich i wojskowych, poczem wśród śpiewów chóru dokonano uroczystości poświęcenia wody.

Następnie procesja poprzedzona orkiestrą wojskową i oddziałami żołnierzy ruszyła wśród tłumów Krakowian z powrotem do cerkwi. Liczni Rusini zamieszkali w Krakowie czerpali następnie do naczyń poświęconą wodę ustawioną w kadzi koło ołtarza polowego w rynku.

Bufet i Restauracja
Kraków, Filipa 6
wydaje śniadania obiady i kolacje
Kręgielnia centralnie ogrzewana
Stale czynna.

Karambol uliczny.

Ciepielski Maksymilian, szofer autodorożki Kr. 95411 i Kobiela Antoni, szofer samochodu Kr. 95087, własność firmy Liban w Krakowie, wskutek nieostrożnej jazdy na zbiegu ulicy Szewskiej a Jagiellońskiej najechali na siebie, wskutek czego samochód Ciepielskiego został uszkodzony przez oderwanie tylnego błotnika i karoserji. Szkada wynosi około 250 zł. Samochód prowadzony przez Kobielę został również uszkodzony. Winę ponoszą obydwaj szoferzy. Wyładunku w ludziach nie było.

Mleko i poduszka.

Policja aresztowała Mleko Annę, lat 50, zam. w Krakowie, ul. Dietłowska 68, za usiłowaną kradzież poduszki wartości 50 zł na szkodę Kazimierza Witkowskiego, zam. Wolska 11. Przytrzymano ją na gorącym uczynku kradzieży.

Sprzeniewierzony kosz z garderobą

W ręce policji wpadła 21-letnia Zofia Sienkówna, służąca, bezrobotna i bezdomna, która na szkodę Marty Kępowej, zamieszkałej przy ul. Kopernika 10 sprzeniewierzyła kosz z garderobą wartości 150 zł.

Bezczelne oszustwo okpiświata.

Fryzjer z Kazimierza „handlarzem” nierogaczyny.

Wydział śledczy PP. w Krakowie wyszedł i aresztował niezwykłego oszusta, który pomysłem swoją zakasował innych rzeźmieszków tego pokroju.

Oto fryzjer krakowski zamieszkały w tutaj przy ulicy Paulińskiej 8, poważny już człowiek, bo liczący 54 lat życia Ferdynand Purysz, założył w r. 1930 w Rzeszowie fikcyjne biuro handlu nierogaczyną pod firmą Robert Keller. Nawiązał on przytem korespondencję z różnymi firmami zagranicznymi, między innymi z firmą handlu nieroga-

cizną w Pradze, która zamówiła u niego dwa wagony nierogaczyny. Należność miała być wypłaconą przez Bank Legionistów Czeskich w Pradze za pośrednictwem Kasy Komunalnej w Rzeszowie — po przedłożeniu wtórników (list przewozowych) kolejowych, na wysłane wagony nierogaczyny. Purysz w październiku 1930, sfałszował wtórniki kolejowe na wysłaną nierogaczynę, na podstawie których w dniach 8 i 9 października 1930 pobrał w Komunalnej Kasie w

Rzeszowie kwotę 49.000 złotych. Oszusta rozpoznano przez sprowadzonych z Rzeszowa świadków, między innymi przez portjera hotelu Polonja w Rzeszowie, do którego to hotelu nadchodziła korespondencja handlowa, a którą Purysz czasem przyjeżdżając do Rzeszowa odbierał, gdyż nie posiadał tamże stałego biura. Oszustwo to wzbudziło olbrzymią sensację wśród szerokiej kół Kazimierza i licznych znajomych i klientów, niezwykłego, jak się okazało, okpiświata.

Krwawy dramat miłosny.

W Poznaniu w nocy przed domem na stokach cytadeli, rozegrał się krwawy dramat miłosny.

Kolendowicz, szofer podejrzewał swą żonę o zdradę i postanowił się przekonać o tem. Umyślnie wrócił wcześniej do

domu i począł dobijać się do mieszkania.

W pewnej chwili z domu wyskoczyła jakaś postać i utopiła w plecach Kolendowicza długi nóż rzeźnicki.

Do ciężko ранego przywo-

łano Pogotowie lekarskie, które przewiozło go do szpitala. Stan jego jest groźny, ponieważ nóż przebił płuca. Sprawcy zbrodni nie ujęto, lecz sąsiedzi wskazują na kochankę Kolendowiczowej, jako na sprawcę zbrodni.

Wystawa pamiątkowa Maurycego Gottlieba.

W marcu br. odbędzie się w salach Muzeum Narodowego wystawa pamiątkowa dzieł malarskich genialnego ucznia Matejki, bł. p. Maurycego Gottlieba. Artysta zmarł w r. 1879 mając lat zaledwie 23, a działalność jego malarska pod odliczeniem lat nauki, trwała zaledwie 5 lat, mimo to pozostawił po sobie bogatą spuściznę.

Na wystawę zdeklarowano już

obecnie 53 obrazy z Krakowa, 22 ze Lwowa, 2 z Warszawy, 1 z Katowic.

Protektorat nad wystawą, która zapowiada się świetnie objął pp. wojewoda Kwaśniewski, prez. Belina Prażmowski, zaś do komitetu czynnego weszli jako prez. dr. R. Landau, jako wiceprez. dr. Kopera, dr. Flach i dyr. Beres.

Okradzona niegodziwie przez narzeczonego.

Przed dwoma miesiącami niejaki Stanisław Miskiewicz, handlowiec, zamieszkały przy ul. Gołębiej 11, postanowił wejść w związek małżeński z Marią Wojtaszkówną zamieszkałą przy ul. Rakowickiej 37.

Celem uwicia gwiazdka mał-

żeńskiego, chyły narzeczony wyłudził od dziewczyny kwotę 350 złotych, poczem ostatnio skradł jej książeczkę oszczędnościową na 150 zł, które podjął z kasy. Mając gotówkę w kieszeni, Miskiewicz ulotnił się z Krakowa i przepadł bez wieści.

Powtarzające się wizyty złodzieja

Do mieszkania Naftalego Rubina przy placu Wolnica 1. 13 włamał się przed kilku dniami złodziej i skradł ubranie manufakturowe wartości 120 zł.

W trzy dni potem w czasie nieobecności Rubina zagościł w jego mieszkaniu powtórnie tajemniczy opryszek, zabierając tym razem budzik nikłowy,

Nagły zgon w łaźni żydowskiej

W łaźni żydowskiej przy ul. Paulińskiej 28, zmarł nagle Wolf Mozes lat 55, kupiec zam. przy ul. Brzozowej 16.

Lekarz miejski Dr. Sikorski

stwierdził śmierć z powodu udaru serca i polecił przewieść zwłoki do kostnicy na cmentarzu izraelskim.

Uratował się od stryczka.

Jeszcze we wrześniu ub. r. we Lwowie, przybył znany rabuś kolejowy, Władysław Pelc liczący lat 43, do drugiego opryszka Jana Szewczuka zamieszkałego przy ul. Słodowej: trzema strzałami z rewolweru pozbawił go życia, przyczem lekką ranę odniósł sublokator Szewczuka, Lumentel. Mord ten nastąpił na tle wzajemnych porachunków.

W tym czasie obowiązywały już sądy doraźne i mordercę w razie ujęcia czekał niewątpliwie stryczek. Dlatego Pelc umknął

i ukrywał się. Funkcjonariusze policji robili na niego zasadzkę dniami i nocami ale bez skutku. Wreszcie zrezygnowano z poszukiwań.

Tymczasem nagle onegdaj popołudniu sam oddał się w ręce policji. Zznał on, że dłużej nie ma zamiaru się ukrywać, ponieważ upłynęło już 90 dni od popełnienia zbrodni i nie czeka go sąd doraźny. Przero prosi o odstąpienie go sądu.

Zbrodniarz będzie odpowiadał przed sądem przysięgłych.

Czytajcie i rozpowszechniajcie Ostatnie Wiadomości Krakowskie.

Wino mające 1500 lat.

W Muzeum miejskim w Spirze, znajduje się duża czworoboczna flaszka, pełna gęstego zmełnia, lewego płynu. Pokazuje się ją z dumą jako „najstarsze wino na świecie.

W rzeczy samej flaszka ta pochodzi z wykopalisk dawnego rzymskiego obozu granicznego, który znajdował się koło dzisiejszej Spiry. Wino w niej dochowane jest też niechybnie najstarsze, liczy bowiem około 1500 lat.

Profesor Grüss z Berlina zajmuje się innym winem, którego wiek wynosi 800 lat. Wino to

znaleziono niedawno w północnym Kaukazie. Znajdowało się ono w okrągłej amforze glinianej oplecionej łożą i złożone było w grobowcu jakiegoś wojownika.

Jaki jest smak tych win? Otóż profesor Grüss (wyrawdzicie nie smakosz, ale chemik), dowodzi że przykry. Wina te posiadały znaczny procent alkoholu, który dziś znajduje się tam jedynie w postaci soli alkalicznych. Wino uległo rozkładowi chemicznemu i przedstawia dziś tylko mieszaninę pierwiastków, z jakich ongiś powstało.

Środa: św. Fabjana.
Czwartek: św. Agnieszki.
Wschód słońca o g. 7:59 zachód o g. 15:52

Przepowiednie astrologiczne.

Dzień dodatni i pomyślny, przyniesie wiele korzyści i powodzenia.
W polityce zajdą ważne zmiany.
W sprawach sercowych wiele niepodzianek.

ŚRODA

Teatr miejski: Dziewczyna i hipopotam

Apollo: „Kongres Tańcy”.
Bagatela: „Ulani, chłopcy malowani”.
Sztuka: „Światła wielkiego miasta”.
Uciecha: „Obcym wolno całować”.
Słońce: „Malżeństwo na złość”.
Warszawa: „Noc pokusy”.
Świt: „Gwiazda morza”.
Adria: „Spragniona Ameryka”.

Radjo (Środa)

G. 11.45 Transm. z Warszawy, 11.58 Sygnal czasu, 12.10 Płyty, 13.10 Komunikaty, 14.45 Transmisja z Warszawy, 15.50 i 16.40 Płyty, 16.20 Odczyt, 16.55 Transmisje, 18.50 Rozmaitości, 19.00 „Świetlica strzelecka”, 19.15 Płyty, 19.25 Program, 19.39 „Skrzynka pocztowa”, 19.45 Transmisje z Warsz., 22.35 Wiadomości kultur. Krakowa, 22.45 Płyty, 23 Muzyka. taneczna.

Nocny dyżur aptek.

Szczepańska 1, Kościuszki 18, Długa 66, Mikołajska 4, Dajwór 6, Brodzińskiego 1.

Dobry zarobek!

Chłopcy

do sprzedaży gazety
potrzebni
natychmiast

Zgłaszać się:

Kraków, Na Gródku 2

DRUKI

handlowe, przemysłowe,
jak również broszury,
czasopisma wykonuje
możliwie najtaniej

„Drukarnia Monopol”
KRAKÓW, UL. NA GRÓDKU L. 2
Telefon 173-02.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 173-02 (od godz. 8 — 11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 50 gr. Drobne 25 groszy za wyraz. Prenumerata miesięczna zł. 3 wraz z odnośnikiem do domu.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol”, Kraków, Na Gródku 2